

MARCUS ULPIUS TRAIANUS

“Acesta era un om cu totul deosebit mai ales prin dreptate si barbatia sa, precum si prin simplitatea moravurilor sale. Avea un trup vanjos (incepuse sa domneasca la varsta de patruzeci si doi de ani) si infrunta toate greutatile cot la cot cu ceilalti; iar cu sufletul era la inaltime, deoarece nici nu se lasa purtat de indrazneala tineretii, dar nici impiedicat de batranete... In felul acesta Dacia ajunse sub ascultarea romanilor si Traian stabili in ea orase de colonisti. Fiind descoperite si comorile lui Decebal, desi se aflau ascunse sub raul Sargetia, din apropierea capitalei sale. Dupa introducerea la Roma venira la Traian nenumarate solii din partea altor barbari si de la inzi. El dadu spectacol timp de o suta si douazeci si trei de zile, in cursul carora au fost ucise cam unsprezece mii de animale salbatice si domestice. Au luptat zece mii de gladiatori. De asemenea, in aceasta vreme, Traian construieste drumuri de piatra prin mlastinile pomptiene; cu cladiri pe margini si cu poduri marete. Intemeie biblioteci si ridica in for o columna foarte mare atat [spre a-i sluji] ca mormant, cat si ca o dovada de maretie a lucrarilor din for.”

Dio Cassius, Istoria Romana

LXVIII, 6, 14-16

COLUMNA LUI TRAIAN

A fost ridicata la Roma in Forul lui Traian, dupa proiectul arhitectului Apollodor din Damasc. Lucrata in marmura de Paros, este asezata pe un postament cubic, in interiorul caruia erau pastrate urnele funerare din aur ale imparatului Traian si ale sotiei sale Plotina. Fusul coloanei este compus din 18 blocuri cilindrice de marmura, strabatuti in centru de o scara de 185 de trepte, luminata de ferastruici ce perforaza peretii. In varful columnei s-a aflat la inceput un vultur de bronz, care in timpul domniei lui Hadrian i-a luat locul statuia lui Traian. Aceasta a fost inlocuita in 1558 cu statuia apostolului Petru.

Pe fusul coloanei se desfasoara in spirala, friza, lunga de 200 de metri si inalta de 0,9 metri la baza si de 1,25 metri in apropierea varfului. Basorelieful cuprinde peste 2500 de figuri dispuse in peste 150 de scene, care nareaza episoade din cele doua razboaie daco-romane. friza columnei se caracterizeaza printr-o incredibila bogatie a detaliului, redand cu precizie peisajul, cladirile, oamenii, animalele, armele, uneltele. Compozitiile pot fi grupate in: alocutiuni, sacrificii, lucrari de fortificare, soli si prizoniei, marsuri si calatorii, batalii. Desi tema principala a frizei o constituie superioritatea armatei romane fata de barbari, artistul nu ezita sa elogieze si eroismul dacilor sau sa prezinte insuccesele sau actele de cruzime ale romanilor.